

HOTĂRÂRE nr. 196 din 17 martie 2005

privind aprobarea Strategiei Ministerului Administrației și Internelor de realizare a ordinii și siguranței publice, pentru creșterea siguranței cetățeanului și prevenirea criminalității stradale

MINISTRU • GUVERNUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 243 din 23 martie 2005

CUPRINSUL ACTULUI

Articolul 1

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

+ Articolul 1

Se aprobă Strategia Ministerului Administrației și Internelor de realizare a ordinii și siguranței publice, pentru creșterea siguranței cetățeanului și prevenirea criminalității stradale, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

+ Articolul 2

Finanțarea acțiunilor prevăzute în strategia menționată la art. 1 se face în limita fondurilor aprobate anual prin legea bugetului de stat, precum și din alte fonduri legal constituite.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

p. Ministrul administrației și internelor,
Anghel Andreescu,
secretar de stat
București, 17 martie 2005.

Nr. 196.

+ Anexa

STRATEGIA

Ministerului Administrației și Internelor
de realizare a ordinii și siguranței publice, pentru
creșterea siguranței cetățeanului și prevenirea criminalității stradale

Considerații generale

Ministerul Administrației și Internelor este autoritatea administrației publice centrale de specialitate, care exercită, în conformitate cu legea, atribuțiile ce îi revin cu privire la respectarea ordinii publice, apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, a proprietății publice și private, prevenirea și combaterea faptelor antisociale, respectarea regimului juridic al frontierei de stat, apărarea împotriva incendiilor și protecția civilă, contribuind prin întreaga sa activitate la apărarea democrației constituționale, suveranității, unității și integrității teritoriale ale României.

Strategia de realizare a ordinii și siguranței publice, pentru creșterea siguranței cetățeanului și prevenirea criminalității stradale reprezintă un document de planificare pe termen mediu, elaborat de Ministerul Administrației și Internelor în baza Strategiei de securitate națională a României, a Cartei albe a securității și apărării naționale și a delimitărilor conceptuale instituționale în domeniu, care definește ordinea și siguranța publică și interesul național în acest domeniu, evaluează starea actuală de ordine publică și factorii de risc, formulează principiile și direcțiile prioritare de acțiune, prevede resursele necesare pentru menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii publice și stabilește responsabilitățile forțelor de ordine publică.

Asigurarea climatului de normalitate civică, de ordine și siguranță publică a reprezentat permanent o prioritate pentru societate, care prin structurile sale specializate a căutat să identifice cele mai eficiente forme și modalități de realizare a acestui obiectiv. Modelele diferite de organizare a autorităților însărcinate cu asigurarea ordinii publice au determinat și abordări diferite în planul aplicării acestora, bazate pe realitățile specifice fiecărei țări. Ministerul Administrației și Internelor a experimentat succesiv mai multe modele instituționale care să răspundă nevoilor de ordine și siguranță publică ale comunității, prin elaborarea și punerea în practică inclusiv a unor programe și strategii adaptate la situația operativă existentă într-o anumită fază de dezvoltare socială.

Necesitatea armonizării și compatibilizării sistemului românesc de ordine publică cu cele din statele Uniunii Europene a generat căutări permanente pentru realizarea unui cadru juridic și acțional eficient care să răspundă transformărilor și obiectivelor preconizate în plan structural și funcțional, prin asigurarea resurselor umane și financiare necesare materializării acestora.

În acest scop, procesul de elaborare și adaptare a legilor de funcționare a Ministerului Administrației și Internelor, respectiv a subsistemelor sale, a vizat delimitarea competențelor și atribuțiilor acestora, precum și alinierea la standardele Uniunii Europene.

Evoluția generală a societății românești și dinamica situației operative, caracterizată prin perpetuarea faptelor infracționale care pun în pericol viața și integritatea persoanei, avutul public și privat, drepturile și interesele legitime ale cetățenilor, impun reevaluarea și aprofundarea reformei la nivelul structurilor și componentelor abilitate în prevenirea și combaterea fenomenului infracțional, prin prezervarea prioritară a ordinii și siguranței publice stradale.

În funcție de situația operativă și de resursele alocate, strategia ordinii și siguranței publice stabilește structura, misiunile forțelor componente de ordine și siguranță publică în sistem dual, logistica, modul de conducere și cooperare a acestor forțe.

Ordinea publică, ca parte componentă a securității naționale, reprezintă starea de legalitate, de echilibru și de pace, corespunzătoare unui nivel socialmente acceptabil de respectare a normelor legale și de comportament civic, care permite exercitarea drepturilor și libertăților constituționale, precum și funcționarea structurilor specifice statului de drept și se caracterizează prin credibilitatea instituțiilor, sănătatea și morala publică, starea de normalitate în organizarea și desfășurarea vieții politice, sociale și economice, în concordanță cu normele juridice, etice, morale, religioase și de altă natură, general acceptate de societate.

Siguranța publică exprimă sentimentul de liniște și încredere pe care îl conferă serviciul polițienesc pentru aplicarea măsurilor de menținere a ordinii și liniștii publice, a gradului de siguranță al persoanelor, colectivităților și bunurilor, precum și pentru realizarea parteneriatului societate civilă - poliție, în scopul soluționării problemelor comunității, al apărării drepturilor, libertăților și intereselor legale ale cetățenilor. Starea de ordine și siguranță publică se realizează prin măsuri generale, de natură economică, socială și politică, precum și prin măsuri speciale, cu caracter preponderent preventiv. Din analiza acesteia rezultă menținerea vulnerabilității siguranței cetățeanului, perpetuarea fenomenului infracțional și dezvoltarea criminalității organizate, deși capacitatea de răspuns a instituțiilor statului de drept la riscurile și amenințările specifice a crescut.

Elaborarea strategiei este determinată, în principal, de situația generată de perioada de tranziție și relativa instabilitate economică, continuarea procesului de reformă economică, socială și instituțională; profesionalizarea modului de operare a mediilor criminale și structurilor crimei organizate; persistența unor disfuncționalități în relațiile dintre instituțiile statului cu atribuții pe linia ordinii și siguranței publice; insuficiența resurselor alocate pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor de siguranță publică; legislația aflată în curs de armonizare cu cea europeană; perpetuarea corupției; reacția uneori indecisă a autorităților statului în diferite situații și finalitatea judiciară relativ scăzută; greutatea în gestionarea protecției sociale. Sursele potențiale de instabilitate internă derivă din dificultățile de natură economico-socială și politică, generate (ca fenomene colaterale) de efectele, uneori contradictorii, ale procesului de democratizare și implementare a principiilor economiei de piață, precum și din riscurile cu caracter nonmilitar din mediul internațional.

În acest context, interesul național vizează menținerea statutului României de zonă stabilă și factor generator de securitate în aria de proximitate geografică, prin întărirea autorității statului și a instituțiilor sale, combaterea eficientă a corupției și a criminalității, restructurarea și modernizarea sistemului de ordine și siguranță publică, în care Ministerul Administrației și Internelor să devină o instituție aptă să-și exercite pe deplin funcțiile de asigurare a ordinii publice și siguranței cetățeanului, precum și îndeplinirea integrală a obligațiilor asumate pe plan național, european și internațional, condiții esențiale pentru îndeplinirea obiectivului de integrare în structurile europene.

1. Riscuri și amenințări la adresa ordinii și siguranței publice

1.1. Factori de risc din mediul intern

Transformările sociale și economice produse în România în ultimii 15 ani au determinat mutații importante în exercitarea drepturilor și libertăților cetățenilor, în atitudinea față de proprietate și de instituțiile statului, în organizarea societății, în structura și dinamica fenomenului infracțional și, implicit, în domeniul ordinii și siguranței publice.

Mediul intern se caracterizează prin răspândirea în anumite medii sociale a comportamentelor nonconformiste și de negare a valorilor moralei creștine, extinderea consumului ilicit și a dependenței de droguri, concomitent cu diminuarea șanselor de integrare socială. Lipsa de reacție activă a cetățenilor față de necesitatea prevenirii fenomenului infracțional exercită o influență negativă semnificativă asupra stării de siguranță publică.

De asemenea, fenomenele atmosferice și catastrofele, prin frecvența și amploarea lor, pot afecta un număr semnificativ de localități de pe teritoriul național, generând un număr de victime ridicat, în special în mediul rural.

În prezent, fenomenul infracțional din România se remarcă prin: complexitate și comiterea unor noi genuri de infracțiuni (criminalitatea informatică, falsurile și pirateria comercială etc.), profesionalizarea și specializarea infractorilor, prezența faptelor de corupție și amplificarea fenomenului criminalității transfrontaliere. Crima organizată, migrația ilegală, corupția, criminalitatea economico-financiară, tâlhăriile, omorurile la comandă sau în scop de jaf, precum și furturile din avutul public și privat exercită o influență negativă asupra calității vieții cetățeanului și siguranței publice.

Principalele riscuri și amenințări posibile în domeniul ordinii și siguranței publice sunt următoarele:

- a) degenerarea unor tensiuni social-economice, interconfesionale și interetnice în acțiuni spontane de violență și confruntări deschise între grupări extremiste, precum și între acestea și autoritățile legale ale statului român;
- b) șomajul;
- c) acțiunile ostile, comise în zona de frontieră de către grupuri sau indivizi, prin care se încalcă tratate, convenții sau acorduri bilaterale încheiate de România cu statele vecine;
- d) desfășurarea unor acțiuni specifice războiului psihologic în scopul subminării încrederii în instituțiile statului, creării de confuzie și panică;
- e) scăderea autorității unor instituții ale statului ca urmare a neîndeplinirii corespunzătoare a atribuțiilor legale;
- f) diminuarea încrederii populației în capacitatea de acțiune a forțelor de ordine și siguranță publică;
- g) extinderea actelor de corupție la nivelul factorilor de decizie din administrație;
- h) manifestări antinaționale, extremiste, separatiste și xenofobe;
- i) producerea unor dezastruri naturale, tehnologice, ecologice, accidente chimice, biologice sau nucleare.

1.2. Factori de risc din mediul internațional

Mediul internațional este caracterizat printr-o dinamică fără precedent atât în plan regional, cât și la nivel global. Transformările politice, economico-sociale și militare produse la începutul anilor '90 și ulterior au modificat radical configurația geostrategică a continentului european.

Riscurile ce pot amenința securitatea și stabilitatea statelor est-europene, printre care și România, sunt date în principal de: tensiunile ce se manifestă la nivelul întregii zone, generate de tendințele diferitelor comunități etnice, culturale și religioase de autonomizare și integrare la nivel regional; extinderea în spațiul est- și sud-est-european a unor fenomene de tipul terorismului internațional, traficului ilegal de persoane, bunuri, droguri, armament, materiale și substanțe nucleare, radioactive și toxice; dezastrele ecologice și tehnologice.

Principalele riscuri și amenințări identificate în mediul extern sunt următoarele:

- a) dezvoltarea, consolidarea și specializarea filierelor crimei organizate, internaționalizarea acestora și atragerea în componență a unor elemente și grupuri autohtone, includerea teritoriului țării noastre în circuitul transnațional al migrației clandestine, al traficului ilicit de droguri, ființe umane, armament, explozivi, substanțe toxice, radioactive și bancnote false;
- b) creșterea pericolului terorist, proliferarea armelor de distrugere în masă, a traficului cu tehnologii și materiale supuse controlului destinației finale;
- c) creșterea interesului în unele medii de afaceri din străinătate pentru obținerea, prin operațiuni financiare ilegale, a pachetului majoritar de acțiuni la unele societăți producătoare și utilizatoare de substanțe chimice, materiale și tehnologii strategice din țara noastră, în vederea exportării lor, direct sau prin intermediar, în zone de conflict ori aflate sub embargo;
- d) diversificarea formelor și procedeele utilizate pentru spălarea banilor (produsul infracțiunilor), în care sunt implicate grupări care acționează în spațiul european, ce au drept rezultat trecerea peste frontieră a valutei ori transferul prin bănci al sumelor rezultate din operațiunile ilicite desfășurate pe teritoriul României;
- e) proliferarea traficului ilegal cu arme ușoare și creșterea posibilității de scăpare de sub control a sistemelor de gestionare și comandă a armelor de nimicire în masă;
- f) manifestarea tendințelor de autonomizare a unor zone sau chiar regiuni, pe baza criteriilor etnice ori religioase;
- g) accidente tehnologice sau naturale cu efecte transfrontaliere;
- h) diminuarea accesului la resurse strategice, tehnologii și echipamente informaționale de vârf;
- i) amplificarea fenomenului migrației ilegale.

2. Scopul, direcțiile de acțiune și principiile strategiei de realizare a ordinii și siguranței publice

2.1. Scopul, obiectivele și direcțiile de acțiune pentru asigurarea ordinii și siguranței publice în România

Interesele naționale impun direcționarea eforturilor în vederea asigurării existenței statului român național, unitar, indivizibil, suveran și independent și consolidarea sa ca stat de drept, garant al respectării și dezvoltării valorilor democratice.

Pentru respectarea angajamentelor României privind integrarea europeană, referitoare la întărirea siguranței cetățeanului, este necesară realizarea unei activități coerente și eficiente în domeniul ordinii și siguranței publice, armonizată cu cerințele stabilite prin Programul de guvernare pentru perioada 2005-2008, astfel încât să se realizeze inclusiv o proiecție de perspectivă, prin prisma descentralizării activității de ordine publică, pe măsura înființării și operaționalizării Poliției Comunitare.

Scopul Strategiei Ministerului Administrației și Internelor de realizare a ordinii și siguranței publice, pentru creșterea siguranței cetățeanului și prevenirea criminalității stradale îl reprezintă prevenirea și combaterea fenomenului infracțional, garantarea și apărarea drepturilor și libertăților constituționale, a siguranței cetățenilor, a proprietății publice și private, asigurarea climatului necesar funcționării instituțiilor statului, în conformitate cu prevederile legii.

Modalitățile de acțiune pentru asigurarea ordinii și siguranței publice sunt stabilite în funcție de interesele țării, de resursele la dispoziție, de evoluția proceselor economice și politice, precum și de situația operativă și potențialele amenințări la adresa ordinii publice și au în vedere următoarele direcții principale:

- a) finalizarea reconstrucției sistemului instituțional de ordine și siguranță publică;
- b) descentralizarea deciziei, a responsabilităților și a alocării resurselor;
- c) transferul decizional la nivelul structurii direct implicate în gestionarea acțiunilor;
- d) creșterea capacității operative a structurilor de intervenție rapidă în vederea gestionării calificate a tuturor problemelor pe linie de ordine publică;
- e) elaborarea unei concepții coerente de acțiune a forțelor de ordine publică în vederea reducerii nivelului criminalității;
- f) creșterea siguranței cetățeanului prin intensificarea măsurilor pentru prevenirea, descoperirea și combaterea fenomenului infracțional;
- g) realizarea unui sistem modern de abordare a acțiunilor și misiunilor specifice în domeniul ordinii publice, care să permită asigurarea stării de normalitate și echilibru în cadrul comunităților;
- h) inițierea și derularea, în cooperare cu societatea civilă, de programe pentru prevenirea și reducerea criminalității comise cu violență, având ca obiectiv creșterea gradului de siguranță civică;
- i) consolidarea și dezvoltarea relațiilor parteneriale cu comunitatea prin permanentizarea acțiunilor de parteneriat;
- j) participarea directă a tuturor componentelor cu atribuții specifice din Ministerul Administrației și Internelor la realizarea climatului de ordine și siguranță publică;
- k) realizarea sistemului dual de ordine și siguranță publică ca serviciu public în slujba comunității;
- l) armonizarea legislației privind activitatea Ministerului Administrației și Internelor în domeniul ordinii publice cu reglementările europene;
- m) reformarea și reorganizarea structurilor funcționale și operaționale, conform standardelor europene, în domeniul ordinii publice;
- n) adaptarea metodelor, procedurilor și regulilor de gestionare a ordinii și siguranței publice la situația operativă;
- o) creșterea capacității de răspuns a structurilor operative;

p) realizarea efectivă a unui parteneriat cu societatea civilă, necesar obținerii sprijinului acestuia în efortul comun de prevenire și contracararea a fenomenului infracțional, prin:

- întărirea capacității de promovare a unei imagini coerente, credibile și stabile a Ministerului Administrației și Internelor;

- adoptarea unei atitudini transparente, active și a unui limbaj adecvat;

q) crearea unei conduite profesionale moderne în rândul personalului instituțiilor din domeniul ordinii publice, pentru a răspunde nivelului de așteptare al cetățeanului;

r) perfecționarea și dezvoltarea cooperării și colaborării cu toate instituțiile din cadrul Sistemului național de apărare și securitate națională, precum și cu celelalte autorități cu atribuții în acest domeniu;

s) dezvoltarea relațiilor de colaborare cu instituțiile similare din străinătate;

ș) mediatizarea în plan internațional a demersurilor românești pentru racordarea la standardele general acceptate privind forțele și serviciile de ordine publică.

2.2. Principiile de realizare a ordinii și siguranței publice

Îndeplinirea obiectivelor strategiei de ordine publică, menționate anterior, se va realiza în baza următoarelor principii:

- Principiul legalității. Acțiunea forțelor de ordine și siguranță publică se desfășoară în spiritul și cu respectarea legilor, iar cetățenii - în exercitarea drepturilor și libertăților constituționale - nu sunt supuși decât îngrădirilor stabilite prin lege și cerințelor firești ale moralei.

- Principiul teritorial și al mobilității forțelor. Forțele de ordine și siguranță publică sunt organizate la nivel central și teritorial, cu structuri și competențe corespunzătoare dispunerii și organizării unităților administrativ-teritoriale și evoluției fenomenului infracțional.

- Principiul prevenirii acțiunilor de tulburare a ordinii publice reflectă capacitatea organismelor de conducere și a forțelor de ordine de a lua la timp măsurile necesare pentru evitarea producerii oricăror acte sau fapte prin care se aduce atingere ordinii publice, pentru evitarea amplificării acestora și degenerării lor în acțiuni violente sau care afectează grav ordinea publică.

- Principiul operabilității și interoperabilității reflectă capacitatea și disponibilitatea forțelor de ordine de a executa acțiuni în spațiul național, de a conlucra cu forțe similare din alte state și de a îndeplini misiuni specifice de menținere a păcii și înlăturare a efectelor unor dezastre, în compunerea organismelor internaționale, pe teritoriul altor state.

- Principiul nediscriminării impune forțelor de ordine și siguranță publică adoptarea unui comportament corect, imparțial și nediscriminatoriu, fără deosebire de rasă, sex, religie, naționalitate, apartenență politică, avere sau origine socială, față de toți cetățenii.

- Principiul evitării surprinderii presupune obligația factorilor de decizie din domeniul ordinii și siguranței publice de a atenționa și de a soma cu privire la folosirea mijloacelor din dotare, îndeosebi a armelor de foc, și, după caz, acordarea timpului necesar pentru încetarea acțiunilor și/sau părăsirea zonei de către cei implicați.

- Principiul suficienței, gradualității și proporționalității presupune folosirea forței proporțional cu tipul și gradul de tulburare a ordinii publice, numai atât cât este strict necesar și pe o perioadă limitată, suficientă pentru atingerea obiectivului propus. Procedeele și mijloacele de acțiune care implică măsuri de constrângere vor fi utilizate în mod progresiv și numai dacă este absolut necesar.

- Principiul colaborării permanente cu comunitatea. În îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, forțele de ordine își sprijină întreaga activitate pe concursul larg al cetățenilor și acționează cu respect pentru public.

- Principiul inviolabilității persoanei stabilește că orice persoană are dreptul de a i se respecta viața, integritatea fizică și morală, precum și atributele inseparabile personalității sale. Acest principiu include interzicerea torturii sau a relelor tratamente precum și dreptul persoanei la un proces echitabil, public și corect, în fața unei instanțe competente, independente și imparțiale, conform legii.

- Principiul intervenției specializate și cooperării. Folosirea forțelor de ordine și siguranță publică principale și de sprijin, complementare și de excepție în menținerea și restabilirea ordinii publice se realizează în raport de atribuțiile legale, pregătirea și dotarea specifică fiecărei categorii de forțe.

- Principiul conducerii unitare - optimizarea structural- relațională, armonizarea și sincronizarea acțiunilor în vederea atingerii scopurilor propuse, cu eforturi minime și rezultate superioare.

3. Structura, atribuțiile și pregătirea forțelor de ordine publică

3.1. Structura forțelor de ordine și siguranță publică

Forțele de ordine și siguranță publică se compun din: forțe principale, forțe de sprijin, forțe complementare și forțe de excepție.

Forțele principale ale Ministerului Administrației și Internelor sunt abilitate prin lege să exercite dreptul de poliție al statului, reprezentând componenta de bază a structurilor destinate să gestioneze întreaga problemă din domeniul ordinii publice pe timp de pace sau pe timpul stării de urgență, fiind constituite în structuri de poliție și jandarmi.

Forțele de sprijin sunt constituite, potrivit competențelor și atribuțiilor, din structuri speciale de protecție și intervenție, poliție de frontieră, protecție civilă, pompieri și aviație aparținând Ministerului Administrației și Internelor.

Forțele complementare sunt constituite din structuri ale Ministerului Apărării Naționale, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Protecție și Pază, precum și din Ministerul Justiției, Garda Financiară, Poliția Comunitară și Locală, serviciile de pompieri civili, formațiunile de protecție civilă de la autoritățile administrației publice, Agenția Națională Sanitară-Veterinară, Garda Națională de Mediu, societăți specializate de protecție și pază, instituții și agenți economici și din alte categorii de forțe stabilite prin lege, care participă la efortul forțelor principale și de sprijin, potrivit competențelor.

Forțele de excepție sunt constituite din structuri specializate ale Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Protecție și Pază și Ministerului Apărării Naționale și acționează numai în

situațiile și în condițiile prevăzute de lege, pentru restabilirea ordinii constituționale atunci când instituțiile democratice sunt în pericol și toate celelalte măsuri de restabilire a ordinii publice au fost epuizate, iar posibilitățile forțelor principale și de sprijin, precum și complementare de ordine și siguranță publică au fost depășite.

Organizarea activităților de ordine și siguranță publică se realizează pentru menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii publice.

Menținerea ordinii publice reprezintă ansamblul măsurilor, activităților și acțiunilor organizate și desfășurate cotidian de către forțele de ordine și siguranță publică, pentru funcționarea normală a instituțiilor statului, protejarea și respectarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor, a normelor de conduită civică, regulilor de conviețuire socială, a celorlalte valori supreme, precum și a avutului public și privat.

Asigurarea ordinii publice cuprinde măsurile ce se întreprind pentru respectarea legalității, prevenirea și descurajarea unor acțiuni care vizează tulburări sociale sau manifestări de violență pe timpul adunărilor și manifestațiilor publice, activităților culturale și sportive, precum și altor manifestări similare cu participare numeroasă și se asigură de forțele principale și de sprijin, potrivit competențelor.

Restabilirea ordinii publice reprezintă ansamblul măsurilor legale întreprinse pentru repunerea acesteia în situația inițială, atunci când a fost tulburată grav, cu mijloace pașnice ori prin folosirea exclusivă a forței.

3.2. Atribuțiile forțelor de ordine și siguranță publică

În timp de pace:

- a) organizează și execută, îndrumă și controlează activitățile de menținere și asigurare/restabilire a ordinii publice, de combatere a manifestărilor de violență, precum și de prevenire și combatere a corupției, criminalității și a crimei organizate;
- b) întreprind măsuri specifice pentru prevenirea și contracararea faptelor ce constituie amenințări la adresa siguranței naționale sau alte ilegalități ce vizează misiunile, patrimoniul și personalul Ministerului Administrației și Internelor;
- c) restabilesc, împreună cu alte forțe legitime ale statului, ordinea publică grav tulburată;
- d) asigură măsurile pentru apărarea vieții, integrității corporale și libertății persoanelor, proprietății publice și private, celorlalte drepturi și interese legitime ale cetățenilor și ale comunității;
- e) desfășoară activități, prin mijloace specifice, pentru cunoașterea, prevenirea și combaterea infracțiunilor, precum și în cazurile în care se pregătește comiterea unor fapte ilicite;
- f) asigură paza obiectivelor, bunurilor și valorilor de importanță deosebită pentru apărarea țării și activitatea statului, a localurilor misiunilor diplomatice sau ale unor agenții și reprezentanțe economice, precum și a sediilor unor organisme internaționale care desfășoară activități pe teritoriul României;
- g) asigură paza transporturilor unor valori importante conștând în titluri de tezaur, metale și pietre prețioase, valori științifice, tehnice, de cultură și artă, precum și a transportului armelor, munițiilor, materialelor explozive, stupefiantelor, al substanțelor toxice sau radioactive ori al altor materii sau substanțe periculoase;
- h) organizează și desfășoară activități specifice de poliție în domeniul transporturilor feroviare, navale și aeriene;
- i) exercită controlul privind regimul armelor, munițiilor și substanțelor explozive, toxice, radioactive și stupefiante;
- j) organizează supravegherea și controlul circulației rutiere;
- k) stabilesc măsuri pentru însoțirea trenurilor specializate și asigurarea ordinii publice în stațiile de cale ferată;
- l) execută supravegherea și controlul la trecerea frontierei de stat a României, previne și combate migrația ilegală și criminalitatea transfrontalieră, precum și orice altă încălcare a normelor regimului juridic al frontierei de stat, al apelor maritime interioare și al mării teritoriale, asigură respectarea drepturilor și jurisdicției statului român în zona contiguă și zona economică exclusivă;
- m) acționează pentru descoperirea, reținerea și cercetarea, în condițiile legii, a persoanelor care săvârșesc infracțiuni ori contravenții la regimul juridic al frontierei de stat;
- n) participă, potrivit legii, la activitățile de salvare și evacuare a persoanelor și bunurilor periclitate de dezastre, precum și de limitare și înlăturare a urmărilor provocate de astfel de evenimente;
- o) organizează, controlează și coordonează pe întregul teritoriu al României activitatea privind prevenirea și stingerea incendiilor și acordă asistență tehnică de specialitate în acest domeniu;
- p) înștiințează și alarmează populația când există pericolul producerii unor dezastre;
- q) organizează și execută pregătirea pe linie de protecție civilă a populației și a angajaților;
- r) coordonează măsurile și activitățile de limitare și înlăturare a urmărilor dezastrelor;
- s) organizează și desfășoară activități specifice de control al legalității șederii străinilor, în scopul prevenirii și combaterii migrației ilegale;
- ș) asigură aplicarea normelor legale în cazul străinilor depistați cu ședere ilegală, până la returnarea acestora în țările de origine.

Pe timpul stării de urgență și al stării de asediu:

- a) intensifică activitatea pentru culegerea de informații și date referitoare la intențiile unor persoane predispuse la acte de tulburare a ordinii publice ori la atacarea sediilor instituțiilor publice, unităților militare sau a demnitarilor;
- b) rețin persoanele cu comportament turbulent, în special pe cele care incită la violență și dezordine;
- c) intensifică activitățile pentru descoperirea persoanelor care dețin ilegal armament și muniții, explozivi sau substanțe toxice ori radioactive;
- d) iau toate măsurile de prevenire a sustragerilor de explozivi, materiale radioactive și substanțe toxice de la obiectivele care le produc sau le întrebuințează;
- e) facilitează deplasarea cu prioritate a forțelor de intervenție pe traseele de deplasare către zona de acțiune;
- f) interzic accesul vehiculelor și, după caz, al persoanelor în zonele în care ordinea publică a fost grav tulburată;

g) atenționează populația pașnică să nu desfășoare activități care ar îngreuna intervenția forțelor de ordine;

h) asigură măsurile de pază întărită a obiectivelor din competență, în special a celor din zonele afectate de situațiile de criză;

i) intensifică acțiunile de combatere a manifestărilor de violență și restabilire a ordinii publice;

j) înlătură urmările acțiunilor de violență și realizează condițiile pentru reintrarea în dispozitivele de menținere a ordinii publice, corespunzătoare stării de normalitate;

k) interzic ieșirea din țară a persoanelor sau grupurilor de persoane despre care se dețin date că au provocat acțiuni turbulente ori au fost implicate în acestea și intenționează să părăsească România;

l) iau măsuri pentru depistarea celor care încearcă să introducă în țară armament, muniții, materiale explozive, radioactive, substanțe toxice ori stupefiante;

m) descoperă persoanele date în urmărire generală sau internațională ori alte persoane care intenționează să între în țară în scopul amplificării efectelor crizei;

n) controlează modul de aplicare a prevederilor legale privind prevenirea și stingerea incendiilor în zonele în care s-au produs evenimentele deosebite;

o) limitează sau interzic circulația vehiculelor ori a persoanelor în anumite zone ori între anumite ore și eliberează, în cazuri justificate, permisele de liberă circulație;

p) dirijează persoanele evacuate sau refugiate pe direcțiile și în zonele stabilite și țin evidența acestora;

q) interzic circulația rutieră, feroviară, maritimă, fluvială și aeriană, pe diferite rute.

4. Delimitări conceptuale privind atribuțiile și competențele în domeniul ordinii și siguranței publice

4.1. Poliția Română menține ordinea și siguranța publică la nivel național.

4.2. Jandarmeria Română:

a) asigură și restabilește ordinea publică la nivel național;

b) asigură paza unor obiective de importanță deosebită pentru activitatea statului și strategice, precum și protecția transporturilor de valori importante și speciale;

c) asigură paza și ordinea publică la instanțele de judecată;

d) participă la menținerea ordinii publice în stațiuni montane și pe litoral prin structuri specializate;

e) acționează ca forță de poliție europeană și participă cu efective specializate la menținerea păcii, la solicitarea organismelor internaționale.

4.3. Atribuțiile Poliției Române și Jandarmeriei Române

4.3.1. Poliția Română, prin structurile specializate - Direcția Poliției de Siguranță Publică, serviciile județene, birourile municipale și orașenești de ordine publică, birourile și posturile de poliție comunale, desfășoară următoarele misiuni:

a) menține ordinea și siguranța publică pe teritoriul localităților urbane și rurale, asigură patrularea, prevenirea și combaterea criminalității stradale, prin organizarea de dispozitive de ordine și siguranță publică cu efective specializate;

b) asigură, potrivit investiției cu competențe de poliție judiciară, cercetarea infracțiunilor săvârșite în mediul urban și rural;

c) asigură consilierea cetățenilor și instituțiilor publice, prin personalul poliției de proximitate;

d) asigură protecția magistraților;

e) asigură ordinea publică în stații, triaje de cale ferată, patrularea trenurilor de călători și combaterea infracțiunilor prin structurile de specialitate;

f) asigură supravegherea, îndrumarea și controlul traficului rutier, în mediul urban și rural, fluidizarea circulației și însoțirea coloanelor oficiale pe timpul activităților și vizitelor oficiale, precum și alte misiuni specifice, prin structurile specializate de poliție rutieră;

g) desfășoară activități specifice, premurgător și pe timpul manifestațiilor publice, pentru obținerea de date și informații și rezolvarea situațiilor din competență, asigură desfășurarea normală a circulației în zonă și pe traseele de deplasare a manifestațiilor și, la nevoie, participă cu echipe de cercetare-triere specializate;

h) sprijină unitățile de jandarmi cu date și informații, pentru asigurarea sau restabilirea ordinii și liniștii publice, cu ocazia desfășurării adunărilor publice, mitingurilor, manifestărilor cultural-sportive și altele asemenea.

4.3.2. Jandarmeria Română, prin structurile mobile de ordine publică și cele specializate - pentru instanțe judecătorești și parchete, stațiuni montane, deltă și litoral, desfășoară următoarele misiuni:

A. Structurile mobile de jandarmi - formate din Brigada Specială de Intervenție, grupările mobile și detașamentele de jandarmi mobile, îndeplinesc misiuni specifice privind:

a) asigurarea ordinii publice la întruniri și manifestații (mitinguri, marșuri, demonstrații, procesiuni, acțiuni de pichetare, promoționale, comerciale, activități cultural-artistice, sportive, religioase, comemorative) și pe timpul vizitelor oficiale ale demnitarilor români și străini;

b) intervenția și restabilirea ordinii publice la nivel național pe timpul desfășurării manifestațiilor publice, sportive sau a altor activități cu participarea unui public numeros;

c) protecția și intervenția antiteroristă la obiectivele date în responsabilitate permanentă Jandarmeriei Române, precum și la alte obiective, în raport de evoluția situației operative;

d) intervenția pentru combaterea manifestărilor de violență, între diferite grupuri turbulente sau pentru capturarea și neutralizarea infractorilor care folosesc arme de foc ori alte mijloace ce pun în pericol siguranța persoanei, bunurilor, valorilor și transporturilor speciale;

e) urmărirea și prinderea evadaților, dezertorilor și altor persoane despre care există date și indicii temeinice că intenționează să săvârșescă sau au săvârșit infracțiuni ori care se sustrag măsurii arestării preventive, executării pedepselor privative de libertate sau se opun executării hotărârilor judecătorești;

f) executarea de misiuni în sprijinul unor instituții ale statului pentru prevenirea și combaterea infracțiunilor ce pun în pericol siguranța statului;

- g) asigurarea măsurilor de ordine publică și participarea în comun cu alte structuri abilitate la misiuni de salvare-evacuare a persoanelor și bunurilor afectate de incendii, catastrofe, explozii, calamități, epidemii etc.;
- h) executarea de misiuni în sprijinul structurilor de jandarmi specializate - pentru instanțe judecătorești și parchete, stațiuni montane, deltă și litoral - prin acțiuni punctuale de combatere a fenomenului contravențional și infracțional;
- i) participarea la misiuni în sprijinul poliției, la solicitare sau pe baza planurilor de cooperare, prin executarea de acțiuni în comun în zone și locuri cu potențial criminogen ridicat;
- j) desfășurarea de activități specifice pentru obținerea datelor de interes din domeniul ordinii publice pe timpul adunărilor și manifestațiilor publice, manifestărilor culturale și sportive, în scopul prevenirii producerii unor acte ce pot constitui potențiale pericole sau amenințări la adresa unor obiective, a persoanelor, ordinii și siguranței publice;
- k) executarea altor acțiuni specifice, la ordin sau cu aprobarea conducerii ministerului, independent și în cooperare cu alte structuri, pentru prevenirea și combaterea infracțiunilor, atunci când nu sunt angrenate în misiuni de menținere sau restabilire a ordinii publice.

B. Structurile de jandarmi specializate - pentru instanțe judecătorești și parchete, stațiuni montane, deltă și litoral, au următoarele misiuni:

- a) paza sediilor instanțelor judecătorești și a parchetelor, a bunurilor și valorilor aparținând acestora, supravegherea accesului și menținerea ordinii interioare în aceste sedii;
- b) participarea, pe baza planurilor de cooperare aprobate de ministrul administrației și internelor, la menținerea ordinii și siguranței publice, în stațiunile montane și de pe litoral, în Delta Dunării sau în alte zone de interes operativ;
- c) participarea la căutarea și salvarea persoanelor/turiștilor care se află în pericol;
- d) desfășurarea de activități specifice pentru obținerea datelor de interes din domeniul ordinii publice din zona de responsabilitate.

5. Pregătirea forțelor de ordine și siguranță publică

Forțele de ordine publică se pregătesc permanent, în raport cu apariția și evoluția amenințărilor la adresa ordinii publice, pentru dezvoltarea capacității operative, perfecționarea cooperării între acestea și realizarea efortului generalizat necesar asigurării ordinii publice. Acestea se formează și se pregătesc în instituțiile de învățământ constituite la nivelul Ministerului Administrației și Internelor, precum și în centre de pregătire special destinate acestui scop. Pregătirea va fi cu precădere orientată spre cunoașterea legislației în vigoare, formarea deprinderilor necesare îndeplinirii atribuțiilor specifice și rezolvării eficiente a situațiilor periculoase și complexe.

În vederea realizării cerințelor impuse de integrarea în sistemul Uniunii Europene, pregătirea acestora se organizează și se desfășoară în corelație cu standardele europene în materie.

6. Conducerea forțelor de ordine publică

Conducerea forțelor de ordine publică se exercită de către autoritățile legal constituite, investite cu atribuții și responsabilități privind concepția, planificarea, organizarea și controlul misiunilor și acțiunilor în domeniul ordinii publice, respectiv Parlamentul, Președintele României, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Guvernul României, Ministerul Administrației și Internelor și celelalte instituții care au în subordine categorii de forțe de ordine publică.

Conducerea la nivel strategic a ordinii publice se realizează de către Parlament și Președintele României, prin Consiliul Suprem de Apărare a Țării pentru problemele care constituie factori de risc pentru securitatea națională, precum și de Guvern, prin Ministerul Administrației și Internelor și alte ministere care au în subordine categorii de forțe de ordine publică.

Ministerul Administrației și Internelor este autoritatea administrației publice centrale de specialitate care conduce activitatea forțelor de ordine și siguranță publică, în mod permanent și unitar, în timp de pace și pe timpul stării de urgență, exercită atribuțiile ce îi revin cu privire la respectarea ordinii și siguranței publice, apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățeanului, a proprietății publice și private, asigurarea protecției populației, bunurilor materiale și a valorilor culturale, prevenirea și descoperirea infracțiunilor, precum și securizarea frontierei.

La nivel național, Ministerul Administrației și Internelor conduce și coordonează în mod unitar activitatea forțelor principale și de sprijin de ordine și siguranță publică, cărora le asigură instruirea și dotarea corespunzătoare; organizează și conduce activitatea tuturor forțelor implicate pentru restabilirea ordinii publice; informează sistematic populația despre starea de legalitate, precum și despre modul în care își îndeplinește atribuțiile stabilite prin lege, informează periodic și ori de câte ori situația impune instituțiile cu atribuții privind siguranța și ordinea publică despre modificarea situației operative.

Conducerea forțelor de ordine publică pe timpul acțiunilor și misiunilor complexe desfășurate în comun, cu participarea mai multor categorii de forțe, se exercită de ministerul sau instituția investită de lege ca autoritate națională în domeniu.

La nivel teritorial, conducerea forțelor principale și de sprijin se asigură de către șefii structurilor respective, potrivit competențelor, iar coordonarea revine prefectului, potrivit legii.

Monitorizarea tuturor situațiilor din competența Ministerului Administrației și Internelor, care privesc asigurarea ordinii publice, se va realiza prin Centrul Operațional pentru Situații de Criză.

7. Cooperarea forțelor care participă la asigurarea ordinii publice

Cooperarea forțelor care participă la asigurarea ordinii publice se realizează la nivel intra- și interinstituțional și are ca obiectiv conjugarea efortului pentru prevenirea și combaterea acțiunilor de destabilizare a ordinii publice.

La nivel de intrainstituțional, pentru îndeplinirea atribuțiilor legale ce le revin, forțele specializate cu atribuții exprese în acest domeniu cooperează pe baza planurilor întocmite, pe misiuni concrete.

La nivel interinstituțional, forțele de ordine publică ale Ministerului Administrației și Internelor cooperează cu structurile cu atribuții în domeniu din alte ministere și alte instituții abilitate. Prin procesul de cooperare cu acestea se urmăresc promovarea și participarea la elaborarea unor acte normative, ordine și instrucțiuni pe probleme de interes comun, permanentizarea și amplificarea schimbului de informații conform atribuțiilor și competențelor conferite de legislația în vigoare, mediatizarea activităților și a rezultatelor acțiunilor întreprinse de forțele de ordine. În acest sens se încheie protocoale de cooperare, se întocmesc planuri de acțiune comune, planuri de cooperare bilaterale și multilaterale între ministerele interesate, în funcție de situația operativă. Cooperarea dintre forțele de ordine publică se realizează, în principal, pentru următoarele situații:

- a) contracararea fenomenului infracțional;
- b) asigurarea climatului de liniște socială;
- c) asigurarea desfășurării normale a adunărilor, întrunirilor și manifestațiilor publice;
- d) combaterea manifestărilor de violență și restabilirea ordinii de drept;
- e) participarea la prevenirea și neutralizarea acțiunilor teroriste pe teritoriul României;
- f) prevenirea și combaterea criminalității economico-financiare, a celei transfrontaliere și a crimei organizate;
- g) participarea la prevenirea producerii accidentelor ecologice, precum și la diminuarea efectelor dezastrelor.

8. Colaborarea pe plan extern în domeniul ordinii publice

Ministerul Administrației și Internelor va dezvolta relații de colaborare cu structuri similare din străinătate, în baza acordurilor și tratatelor încheiate de Guvernul României cu alte state și în cadrul organismelor și instituțiilor cu caracter regional și subregional.

Colaborarea pe plan extern în domeniul ordinii publice va urmări perfecționarea propriilor structuri organizatorice, a metodelor și mijloacelor de muncă, pregătirea superioară a personalului și realizarea sprijinului reciproc în lupta împotriva criminalității.

Participarea României la extinderea și perfecționarea colaborării pe plan extern în domeniul ordinii publice este parte integrantă a politicii externe a statului român, ce contribuie la prevenirea și combaterea criminalității internaționale și, prin aceasta, la întărirea stării generale de legalitate pe plan internațional. În acest sens vor fi și dezvoltate relațiile cu instituții similare din străinătate, prin continuarea pregătirilor cu specialiști din alte țări, în cadrul unor programe PHARE și UE, sau alte modalități și forme de pregătire.

9. Logistica forțelor de ordine și siguranță publică

9.1. Obiective

Logistica forțelor se va realiza prin adaptarea structurală și funcțională a sistemului logistic la scopul, obiectivele, direcțiile de acțiune pentru asigurarea ordinii publice. Realizarea suportului logistic trebuie să răspundă imperativelor realizării cerințelor operaționale și atribuțiilor conferite prin lege forțelor de ordine și siguranță publică.

Constituirea unui sistem logistic flexibil, suplu și eficient vizează atingerea următoarelor obiective:

- a) reorganizarea și redimensionarea sistemului logistic actual, până la nivelul structurilor teritoriale și locale, care să satisfacă cerințele operaționale;
- b) asigurarea priorităților logistice, în raport cu nevoile forțelor de ordine publică și în funcție de evoluția factorilor de risc;
- c) extinderea informatizării sistemului logistic, în scopul asigurării transmiterii și recepției, în timp real și operativ;
- d) eficientizarea sistemului relațional;
- e) restructurarea sistemului de reparații prin externalizarea acelor componente a căror menținere în cadrul sistemului logistic nu este impusă de nevoile muncii operative și este ineficientă din punct de vedere economic;
- f) constituirea unor rezerve proprii, judicios dimensionate, la toate eșaloanele, care să asigure acoperirea operativă a consumurilor, precum și a nevoilor de dotare;
- g) îmbunătățirea condițiilor de pregătire și viață ale efectivelor;
- h) dezvoltarea unor servicii medicale integrate, în scopul creșterii calității actului medical;
- i) derularea și monitorizarea procesului de asigurare a interoperabilității structurilor logistice ale Ministerului Administrației și Internelor cu structurile similare ale instituțiilor din sistemul de apărare și siguranță națională, precum și cu cele ale statelor Uniunii Europene;
- j) asigurarea dotării cu armament, tehnică de luptă și echipament performant, prin aplicarea programelor multianuale de înzestrare, fapt ce va permite înlocuirea eșalonată a mijloacelor tehnice cu grad ridicat de uzură fizică și morală;
- k) adaptarea normativelor interne în vederea îmbinării în mod armonios a activităților de aprovizionare centralizată cu cele descentralizate, în scopul utilizării eficiente a fondurilor financiare alocate și reducerii cheltuielilor generate de transport, aprovizionare și distribuție;
- l) modernizarea dotării prin introducerea în înzestrarea unităților a mijloacelor tehnice de înalt nivel calitativ din domeniul armamentului, comunicațiilor, transportului, intervenției în caz de dezastră și pentru asanare, cu caracteristici care să permită îndeplinirea misiunilor cu rezultate maxime;
- m) dotarea cu aparatură și mijloace tehnice de apărare împotriva armelor nucleare, biologice și chimice compatibile cu cele din Organizația Tratatului Atlanticului de Nord și Uniunea Europeană;
- n) stabilirea unui raport optim între cost și eficiență, utilizarea unor servicii externalizate pentru realizarea unor activități logistice (hrănire, reparații, întreținere imobile etc.);
- o) dezvoltarea și modernizarea infrastructurii existente, pe baza programelor de investiții adoptate, cu prioritate, pentru finalizarea lucrărilor în curs de execuție, simultan cu stabilirea unor măsuri eficiente de punere în siguranță a fondului imobiliar aflat în exploatare.

9.2. Resursele destinate asigurării ordinii publice

Resursele materiale și financiare destinate ordinii publice trebuie să asigure înzestrarea și pregătirea corespunzătoare a forțelor de ordine publică, pentru îndeplinirea misiunilor ce le revin.

Resursele financiare necesare constituirii și funcționării forțelor de ordine publică se suportă de la bugetul de stat și din alte fonduri legal constituite.

Alocarea resurselor financiare trebuie să fie strâns legată de bugetele prevăzute în programele multianuale și se va realiza în conformitate cu prevederile legii.

Se va trece la aplicarea noului sistem de planificare și bugetare pe bază de programe, care va asigura abordarea integrată și unitară a gestionării resurselor, în strânsă corelație cu misiunile forțelor de ordine publică.

Resursele materiale specifice înzestrării forțelor de ordine publică vor fi realizate și asigurate, cu preponderență, din producția internă. Din import se vor achiziționa numai acele produse cu înalt nivel tehnologic, a căror asimilare este ineficientă economic.

10. Măsuri de implementare a strategiei

10.1. Corelarea cu prevederile prezentei strategii și aplicarea în mod coerent a Strategiei de modernizare a Poliției Române pentru perioada 2004-2007 și a Strategiei de modernizare a Jandarmeriei Române în perioada 2004-2007

10.2. Restructurarea Jandarmeriei Române, în conformitate cu prevederile Legii nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române și delimitările stabilite pentru executarea misiunilor specifice din domeniul ordinii publice

10.3. Transferul la Poliția Română al efectivelor (ofițeri, subofițeri și jandarmi angajați pe bază de contract) din structurile de ordine publică prevăzute în prezent în statele de organizare ale Jandarmeriei Române și destinate executării misiunilor de menținere a ordinii publice, prin trecerea acestora în Corpul polițiștilor, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, pentru eficientizarea activității de menținere a ordinii publice

10.4. Crearea cadrului legal și organizatoric pentru transferul de la Poliția Română și preluarea de către Poliția Comunitară sau, după caz, de către polițiile locale municipale și orașenești, pe măsura operaționalizării, de atribuții privind menținerea ordinii publice și siguranța rutieră în mediul urban

10.5. Preluarea etapizată de către Jandarmeria Română a misiunii de asigurare a "poliției instanțelor judecătorești și a parchetelor" și asigurarea pe bază de protocol de către Poliția Română, prin formațiunile de intervenție rapidă și alte structuri specializate, a activităților de protecție a magistraților și familiilor acestora

10.6. Reducerea numărului efectivelor de jandarmi care execută misiuni de pază și folosirea personalului disponibilizat pentru asigurarea ordinii publice și altor activități specifice, potrivit competențelor, prin reevaluarea modului de organizare și executare a misiunii de pază cu efective de jandarmi, în scopul limitării și diminuării obiectivelor păzite, pe baza unei concepții avizate de Consiliul Suprem de Apărare a Țării

10.7. Reconfigurarea structurii autorităților teritoriale de ordine publică, în funcție de modificările și completările cadrului legal specific domeniului de ordine publică

10.8. Armonizarea legislației primare și a celei secundare, specifice Ministerului Administrației și Internelor, în raport cu delimitările, atribuțiile și competențele ce revin principalelor structuri specializate care acționează în sfera ordinii și siguranței publice.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Pentru informații detaliate despre celelalte programe cofinanțate de Uniunea Europeană, vă invităm să vizitați www.fonduri-ue.ro (<http://www.fonduri-ue.ro>).

Copyright © 2018 - Ministerul Justiției. Toate drepturile rezervate. - Termeni și Condiții (/Public/Termeni)

| Acasă (/Public/Acasa) | Despre Proiect (/Public/NLEX) | Facilități Oferite (/Public/Functionalitati)

| Legături Utile (/Public/LegaturiUtile)